

До
Председателя на научното жури,
определено със Заповед № Р-109-658/11.12.2018 г.
на Ректора на Медицински университет – Варна
ул. „Марин Дринов” №55, 9002 - Варна

СТАНОВИЩЕ

от проф. Мария Ангелова Цанева д.м.

по процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС “Доктор” на **д-р Емилия Михайлова Каишева**, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, и научна специалност “Съдебна медицина” – докторант на самостоятелна подготовка към Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, УС по съдебна медицина и деонтология, Факултет по медицина, Медицински университет – Варна, и решение на ФС по протокол № **15/26.11.2018 г.** на Факултет „Медицина” и заповед № **Р-109-658/11.12.2018 г.** на Ректора на Медицински университет – Варна, ул. „Марин Дринов” №55, 9002 - Варна, съм определена да изготвя становище по описаната процедура.

Приложено представям: Становището си по дисертационен труд на тема „Критерии за определяне на термичната травма като телесна повреда” за присъждане на ОНС “Доктор” на **д-р Емилия Михайлова Каишева**.

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт.

Професионално направление 7.1. Медицина.

Научна специалност “Съдебна медицина”, към Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, УС по съдебна медицина и деонтология, Факултет „Медицина“ на МУ-Варна.

Научен ръководител: Проф. д-р Добринка Демирева Радойнова-Ялъмова, дм,
ръководител Клиника по Съдебна медицина

Изготвил становището: Проф. Мария Ангелова Цанева д.м.
Научна специалност „Обща и клинична патология”, Институция: Медицински университет – Варна; Адрес и контакти: Пощенски адрес: Варна - 9002, ул. „Марин Дринов“, 55
Електронен адрес: mtzaneva@hotmail.com моб. тел. 0897/630496

I. Данни за процедурата

Д-р Емилия Михайлова Каишева е лекар-асистент в Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, УС по съдебна медицина и деонтология в МУ-Варна и в УМБАЛ „Св. Марина“-Варна. Тя е зачислена като

докторант на самостоятелна подготовка на обучение за придобиване на научна и образователна степен „Доктор” по научната специалност „Съдебна медицина” със заповед за зачисляване на Ректора на МУ-Варна №Р-109-240/08.12.2014 г. Представен е и протокола за успешно положен изпит за докторантския минимум.

На основание Решение от заседание на Факултетен съвет при Факултет „Медицина” към МУ –Варна по протокол №15/26/11.2018 г и заповед № Р 109-658/11.12.2018 г. на Ректора на МУ-Варна, д-р Емилия Каишева е отчислена с право на защита

Представените от кандидата комплект материали на електронен носител са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и на ПРАС МУ-Варна.

II. Биографични данни и кариерно развитие

Докторантът **д-р Емилия Михайлова Каишева** е родена на 31.10.1975 год. в гр. Варна. През 2000 г. завършва МУ – Варна – магистър по медицина и до 2003 г. работи като ординатор вътрешно отделение в гр. Силистра. От 2003 до 2006 г. е специализант по съдебна медицина, а от 2007 г. и до сега е асистент в Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология в МУ-Варна. През 2006 г. е защитила специалност по „Съдебна медицина”. Д-р Каишева преподава на студенти от специалност „медицина” и „дентална медицина” и на студенти от Медицински колеж - Варна.

Д-р Е. Каишева е член на Българското дружество по съдебна медицина, на Български лекарски съюз и на Balkan Academy of Forensic Sciences.

Има представени 3 статии по темата на дисертацията, както и 2 научни участия.

Към момента тя има 11 години трудов стаж като лекар и преподавател по специалността „Съдебна медицина“.

Д-р Е. Каишева има много добро ниво на владеене на английски език и добро ниво на руски език.

III. Структура на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на д-р Емилия Каишева е в обем от 190 страници и включва 27 фигури, 28 таблици и 8 фотоснимки. Библиографията обхваща 214 автора, от които 38 на кирилица и 176 на латиница.

Трудът е написан на отличен български език, структуриран според стандартните изисквания в девет глави: Въведение, Литературен обзор, Цел, задачи, материал и методи на проучването, Резултати, Обсъждане, Изводи, Препоръки, Заключение и Приноси. Представени са и статиите, свързани с дисертационния труд и списъка с използваната литература.

Технически дисертацията е оформена според изискванията, библиографията е изчерпателна, актуална и обхваща най-съвременните източници по темата.

Актуалност на темата

Честотата на уврежданията от термична травма (ТТ) от висока температура показва една постоянна тенденция към нарастване, което означава, че проблемът е актуален и днес. Това показва, че има необходимост от формулиране на точни критерии на нарушенията, предизвикани от ТТ според степента на предизвиканата от нея опасност за живота.

Литературен обзор /57 стр./

Д-р Каишева ни въвежда в темата като дава определение на понятията ТТ и на усложненията, които ще проучва. Напълно изчерпателно тя представя различните методи на оценка на ТТ. Определя термина термична болест и в детайли разглежда различните ѝ периоди. Докторантката прави подробен анализ на текстовете, относно телесните повреди в наказателните кодекси на различните страни по света и България и обоснова необходимостта от настоящото проучване с цел категоризиране на телесните повреди в зависимост от степента на опасност за живота

Цел и задачи на дисертационния труд /2 стр./

Целта е ясно формулирана: да се определят точни критерии за медико-биологично квалифициране на телесните повреди, вследствие ТТ от висока температура, според степента на предизвиканата от нея опасност за живота, които да се въведат и прилагат в съдебномедицинската практика в България. Формулирани са 7 конкретни задачи.

Материал и методи на изследване /11 стр./

Д-р Каишева посочва базата за реализиране на изследването (Клиника по термична травма, пластично-възстановителна и естетична хирургия при МБАЛ – Варна – ВМА за десет годишен период от 01.01.2006 – 31.12.2015 г.), което включва 3606 пациента, обем, осигуряващ представителност на резултатите.

Дисертантът проучва данните от медицинските документи (истории на заболяване, епикризи, резултати от образни и лабораторни изследвания и др.), създава база данни с отразени за всеки отделен случай 10 показателя. Всички случаи с ТТ са разгледани по четирите скали: *Abbreviated injury Scale – AIS* - съкратена скала на травмите, *Abbreviated Burn Severity Index - ABSI score*, *Baux score*, *Belgium Outcome of Burn Injury – BOBI*) и според руската система за квалификация тежестта на травмите, с което субективната оценка е сведена до минимум.

Авторката използва разнообразни статистическите методи: статистическа групировка на данните, алтернативен анализ, вариационен анализ, графичен метод, метод на статистическо оценяване и метод за проверка на хипотези, които гарантират достоверност на получените резултати.

Резултати /23 стр./

С компетентност и задълбоченост д-р Каишева представя в началото случаите с ТТ, разпределението според пол, възраст, засегнатата от изгарянето площ, степента на изгаряне и други характеристики. След това, съвсем логично, тя разглежда диагностичните възможности на разглежданите скали.

Обсъждане /56 стр./

Докторантката анализира собствените си резултати, критично ги сравнява с данните от литературата, което разкрива отличното познаване на нормативните документи.

Д-р Каишева оценява поотделно използваните скали и накрая прави сравнителен анализ и обобщена оценка на разглежданите системи. Този е най-същественят раздел от дисертацията и д-р Е. Каишева се е справила отлично.

Изводи и приноси на дисертационния труд /2, 2 стр./

Изводите на д-р Каишева са 8 на брой и се базират на цялостния анализ на информацията от литературния обзор, на собствените резултати и на обсъждането. Те са добре формулирани и отразяват съществена част от разделите на дисертацията.

Авторът формулира и 7 препоръки с които ще се създадат предпоставки за унифициране на работата на съдебномедицинските експерти.

Приносите от дисертационния труд, изведени от д-р Емилия Каишева са общо 9, от които 5 са с теоретичен и 4 с приложен характер. Приемам приносите, тъй като те отразяват обективно резултатите от работата ѝ.

Авторефератът следва съдържанието на дисертационния труд. Подготвен е в обем от 58 стандартни страници и е съставен от части, които представят структурата и съдържанието, изложението, приносите и публикациите по дисертационния труд.

IV. Заключение

Дисертационният труд е представен в завършен и добре структуриран вид, отговарящ на изискванията на Закона за развитие на Академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника на МУ – Варна.

Отчитайки актуалността и значимостта на темата, обемът и начинът на провеждане на проучването, обработката на материала, постигнатите резултати, изводите и препоръките, приносите с теоретичен и приложен характер, както и професионалното развитие и научните изяви, убедено заявявам на членовете на НЖ, че гласувам „за“ (положително) присъждането на д-р **Емилия Михайлова Каишева на ОНС „доктор“ по научната специалност “Съдебна медицина”**.

07.02. 2019 г.

гр. Варна

Изготвил становище:

Проф. д-р Мария Ангелова Цанева, д.м.